

Uko Inzoga n'Ibinyobwa Bisembuye Bigira Ingaruka ku Mubiri

Rimwe na rimwe abantu banywa inzoga cyangwa ibinyobwa bisembuye mu rwego rwo gusabana n'inshuti cyangwa akwivura umubabaro cyangwa gushaka ibitotsi no kwirinda kurota nabi cyangwa izindi mpamvu.

Iyo unyweye inzoga nyinshi cyangwa ibinyobwa bisembuye birengeje urugero, bishobora guhumanya umubiri wawe.

Ingaruka z'ako Kanya:

Iyo unyweye inzoga cyangwa ibinyobwa bisembuye muri ako kanya, bishobora kugutera ibibibazo mu mubiri:

- Kuvuga rutava mu kanwa
- Gufatwa n'ibitotsi
- Kuruka
- Gucibwamo
- Ibibazo by'igogora
- Umutwe
- Ibibazo byo guhumeka nabi
- Kutabona no kutumva neza
- Kugorwa no gutandukanya ikibi n'icyiza
- Kugabanuka k'ubushobozi bw'imyumvire
- Guta ubwenge
- Kubura amaraso (gutakaza uturemangingotw'amaraso)
- Koma
- Urupfu
- Amazinda (icyuho mu kwibuka, aho uwasinze adashobora kwibuka ibyabaye igihe yari agisinzze)
- Gukomereka bitagambiriwe nk'impanuka z'imodoka, kwikubita hasi, gushya, kurohama
- Gukomeretsa nko kurasa, gufata ku ngufu, guhohotera abo mu rugo
- Guhumanywa n'ibinyobwa bisembuye

Ingarukazo z' igihe kirekire:

Kunywa inzoga cyangwa ibinyobwa bisembuye kenshi cyangwa igihe kirekire bishobora kugira izi ngaruka ku mubiri:

- Gukomerekera ku kazi no kubura umusaruro
- Ibibazo byinshi mu muryango, kuzamba kw'imibanire
- Guhumanywa n'ibinyobwa bisembuye
- Umuvuduko ukabije w'amaraso, guhagarara k'umutiman'izindi ndwara z'umutima
- Kurwara umwijima
- Kwangirika kw'imiyoboro y'amakuru n'amaraso mu mubiri
- Ibibazo bishingiye ku gitsina
- Kwangirika k'ubwonko
- Kubura Vitamine B 1 bishobora gutera ikibazo kirangwa n'indwara yo kwibagirwa, kurangara no kutubuka ibyerekezo n'igihe
- Ibisebe byo mu nda
- Gasitiritisi (Ubushye bw'imikaya y'igifu)
- Imirire mibi
- Kanseri y'akanwa n'umuhogo

Gushimira: Fondasiyo igamije gutanga imiti ku buntu ku isi n' Ikigo cy'Igihugu Gishinzwe Imikoreshereze Itemewe y'Imiti n'Ibiyobyabwenge

